

СТАНОВИЩЕ

относно дисертацията на Стоян Г. Дечев на тема „Скулптурно пластични аспекти в каменните чешми в Родопите от началото на Възраждането до средата на миналия век“ за присъждане на образователната и научна степен „доктор“, представена за разглеждане в катедра „Скулптура“ на НХА „Изящен факултет“

от Владимир Александров Игнатов – доцент към катедра „Рисуване и моделиране“ на Архитектурния факултет на УАСГ

Днес, когато знаците и символите мигрират свободно в пространството на глобализираната култура, документалният интерес на Стоян Дечев към историческите ценности каквито са чешмите в Родопския регион, буди адмирации защото разплитайки мрежата от обичаи, вярвания и религиозни обреди, осветлява духовните натрупвания по днешните български земи.

Неговият дисертационен труд е „матрица на погледа“ насочващ нашето внимание към мисловно построена, историческа структура от взаимносвързани факти, определяйки равнища и насоки на отговори.

А именно:

- Ние не знаем за никой друг свят, освен света по отношение на човека.
- Художественият продукт не съществува преди творческата дейност, което определя значението на историческия контекст.
- Органична обвързаност на мислене и начин на живот на българина през изследвания период.
- Митът ни отвежда до характерното за него усвояване на заобикалящия го свят. Тоест, превръща се в светогледна категория.
- При промяна на обществените и социалноикономическите условия, митът от прецедент за всички явления, става прецедент на изкуството.
- В материалните следи на отношението към водата - проявено съчетание на култово изкуство, народен примитив и художествен занаят.
- Чешмата като знак е многосъставно явление, образувано от няколко културносемантични и художествени „пласта“.

- Анализът на нейния иконографски стилев шифър разкрива информация свързана с културни влияния и наслаждения.
- Решението на синтеза има за цел единствено да структурира ритуалното пространство и допълнително да го сакрализира чрез конкретизиращи символи.
- Пластичният фолклор е органична част от традиционната ни култура – не претежава самоценност извън обряда или обичая.
- От морфологична гледна точка (имайки предвид форма плюс идея), текстът предлага сдобряване на история и форма с цел осмисляне езика на изследваните артефакти.
- Детерминираното обвързване на всички пластове в дисертационния труд е съчетано със задълбоченост на изследването което опложда мисълта и стимулира нови търсения.

Балзак казва „в истинския талант всичко е винаги открито“. Струва ми се, че тези думи важат и за Стоян Дечев - запомнящи се изяви в персонални и общи художени изложби, симпозиуми у нас и чужбина. Като преподавател, плодотворно общуване със студенти и колеги.

Необходими са ни поколения от такива млади хора, вълнуващи се от смисъла на паметта и времето, за да заслужим името на културен народ.

Убедено заставам зад становището да се присъди образователната и научна степен „доктор“ на Стоян Дечев.

Доц. Владимир Игнатов